

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

25 בינואר 2010

480

ר' בשבת התש"ע

עמוד

232 הצעת חוק להגנה על עדים (תיקון) (סמכויות מאבטחים), התש"ע-2010

הצעת חוק להגנה על עדים (תיקון) (סמכויות מאבטחים), התש"ע-2010

תיקון סעיף 12

1. בחוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008' (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 12 –

- (1) בסעיף קטן (א), ברישה, אחרי "לשם אבטחה של עד מוגן" יבוא "ולשם מניעת פגיעה בתכנית הגנה";
- (2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) נוסף על הסמכויות הנתונות לו לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), יהיו נתונות למאבטח שהוא עובד המדינה, למטרות המנויות בסעיף קטן (א) רישה ובעת מילוי תפקידו, גם סמכויות אלה:

(1) סמכות מעצר לפי סעיף 23(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996², בשינויים המחויבים;

(2) סמכות להחזיק עד מוגן שהוא עצור או אסיר, במשמורת, במקום מחוץ לבית הסוהר שתקבע הרשות, וסמכות ללוות עד כאמור מחוץ לבית הסוהר, והכל בהתאם לנהלים משותפים שיקבעו הרשות ושירות בתי הסוהר; עד מוגן שהוא עצור או אסיר המוחזק במשמורת הרשות או המלווה בידי מאבטח, כאמור בפסקה זו, יראו אותו כמי שנתון במשמורת חוקית;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1 לפסקה (1)

בהתאם להוראות סעיף 12 לחוק, נתונות למאבטחי הרשות סמכויות כמפורט באותו סעיף "לשם אבטחה של עד מוגן". בין הסמכויות המפורטות בסעיף האמור גם כאלה הדרושות לשם מניעת פגיעה ב"תכנית ההגנה" כהגדרתה בסעיף 1 לחוק (ראו למשל בסעיף 12(א)(2) או (ג) לחוק). מוצע, למען הסר ספק, להבהיר בסעיף 12(א) רישה לחוק, כי כל סמכויות מאבטחי הרשות לפי סעיף 12 האמור הן לצורך אבטחה של עד מוגן וכן למניעת פגיעה בתכנית הגנה.

לפסקה (2)

כאמור לעיל בחלק הכללי לדברי ההסבר, הרשות היא רשות מבצעית חדשה אשר הוטלה עליה משימת אבטחה מורכבת ביותר. בחינת התפקידים והמשימות שאותם נדרשת הרשות לבצע העלתה כי יש צורך להקנות למאבטחי הרשות כלים נוספים וסמכויות נוספות החיוניים לפעולתם, נוסף על הכלים והסמכויות הנתונים להם כיום לפי החוק.

בסעיף קטן (ג)(1) מוצע, כהשלמה לסמכות העיכוב אשר הוקנתה למאבטחי הרשות בסעיף 12(ג) לחוק, להקנות למאבטחי הרשות שהם עובדי המדינה גם סמכות מעצר מכוח סעיף 23(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996' (להלן – חוק המעצרים). לצורך ליווי אדם לתחנת משטרה אם הוא התנגד או הפריע לעיכוב.

כללי הרשות להגנה על עדים (להלן – הרשות) היא רשות מבצעית חדשה במשרד לביטחון הפנים, אשר הוקמה מכוח חוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008' (להלן – החוק). הרשות הוקמה, בין השאר, כדי להגן על עדים אשר קיימת מוטיבציה גבוהה לפגוע בהם, האיום עליהם הוא ממשי ורמת הסכנה הנשקפת להם היא גבוהה ביותר לצורך הגנה על עד מוגן יידרשו מאבטחי הרשות להתמודד עם איום פלילי מוכח ומסוכן, בסיטואציות מורכבות מאוד, אשר לא כולן ניתנות לצפייה ולהגדרה מראש.

במסגרת הפעולות שבוצעו לצורך תחילת עבודתה המבצעית של הרשות, בוצעה ברשות עבודת מטה יסודית לבחינת הגדרת תפקידם של מאבטחי הרשות ואופי פעולתם, וכן ניתוח מעמיק ומפורט של המשימות שאותן יידרשו לבצע. הניתוח המקצועי העלה כי כדי לאפשר למאבטחי הרשות לבצע את תפקידם, יש להקנות להם כלים נוספים וסמכויות נוספות החיוניים לפעולתם, נוסף על הכלים והסמכויות הנתונים להם כיום בחוק.

נוסף על כך, בהתאם להוראות סעיף 30 לחוק, משטרת ישראל תמשיך לאבטח עדים מאוימים אשר אינם עדים מוגנים כהגדרתם בחוק, אם יימצא כי נדרש לאבטח אותם. החוק המוצע מבקש לקבוע כי הסמכויות המוקנות לפי החוק למאבטח הרשות שהוא עובד המדינה, לצורך הגנת עד מוגן, יוקנו גם לשוטרי לצורך הגנה על עד מאוימים בידי המשטרה.

¹ ס"ח התשס"ט, עמ' 98.

² ס"ח התשנ"ו, עמ' 358.

(3) סמכות מעצר של עד מוגן שהוא עצור או אסיר, כאשר קיים יסוד סביר לחשש שהעד המוגן נמלט ממשמורת חוקית;

(4) סמכות כניסה לחצרים, שאינם מבנה פרטי סגור, לשם ביצוע פעולות בדיקה, סריקה, אבטחה ומניעה הדרושות לצורך ליווי עד מוגן או לצורך אבטחת מקום הימצאו של עד מוגן, ובלבד שהכניסה לחצרים כאמור תהא לפרק זמן קצר ככל האפשר;

(3) בסעיף קטן (ד)(1), אחרי "בציון שמו" יבוא "או כינויו הרשמי".

תיקון סעיף 30

2. בסעיף 30 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ג), במקום "לפי סעיף זה" יבוא "לפי סעיף קטן (א)" ובמקום "כאמור בסעיף 13" יבוא "כאמור בסעיף 12";

(2) בסעיף קטן (ד), במקום "לפי סעיף זה" יבוא "לפי סעיף קטן (א)";

(3) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) בלי לגרוע מהסמכויות הנתונות לשוטר לפי כל דין, לשוטר המאבטח עד מאוים יהיו נתונות, בעת שהוא מאבטח עד כאמור, כל הסמכויות הנתונות לפי חוק זה למאבטח שהוא עובד המדינה, בשינויים המחויבים".

ד ב ר י ה ס ב ר

לעניין זה יובהר כי הסמכויות הנוספות על פי סעיף קטן (1ג) בנוסחו המוצע, מוקנות רק למאבטח שהוא עובד המדינה, הכפוף לכללי ההתנהגות, האתיקה והמשמעת של שירות המדינה ולמנגנוני הפיקוח והבקרה הקיימים לגביו.

לפסקה (3)

סעיף 12(ד) לחוק קובע הוראות לעניין חובת הזדהות של מאבטח המפעיל כלפי אדם את סמכויותיו לפי החוק, מוצע לתקן את הסעיף האמור ולקבוע כי מאבטח המפעיל את סמכויותיו יהיה רשאי להזדהות בשמו או בכינויו הרשמי. הוראה זו דומה להוראת סעיף 24 לחוק המעצרים, לעניין הזדהות בעת ביצוע מעצר, להוראת סעיף 5 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, לעניין הזדהות שוטר בעת הפעלת סמכותו, ולהוראת תקנה 2 לתקנות שירות הביטחון הכללי (סמכויות שוטר), התשס"ד-2004, לעניין הזדהות מאבטח של שירות הביטחון הכללי.

סעיף 2 מוצע לקבוע במפורש בחוק כי לשם אבטחת עד מאוים, אשר המשטרה סברה כי יש לאבטח אותו, יהיו לשוטר, נוסף על הסמכויות הנתונות לו לפי כל דין, גם כל הסמכויות הנתונות לפי החוק למאבטח שהוא עובד המדינה, כלומר – הן הסמכויות הנתונות לכל מאבטחי הרשות לפי סעיף 12(א) עד (ג) לחוק, והן הסמכויות הנתונות רק למאבטחי הרשות שהם עובדי המדינה, לפי סעיף 12(1ג) לחוק, בנוסחו המוצע בסעיף 1(2) להצעת החוק.

עוד מוצע לתקן טעות סופר שנפלה בהפניה שבסעיף 30(ג) לחוק.

בסעיף קטן (1ג)(2) מוצע להקנות למאבטחי הרשות שהם עובדי המדינה, במקרים המתאימים ובהתאם לנוהלי עבודה משותפים עם שירות בתי הסוהר, סמכות להחזיק עד מוגן שהוא עצור או אסיר במשמורת מחוץ לכותלי בית הסוהר וכן סמכות ללוות עד כאמור מחוץ לכותלי בית הסוהר. סמכות זו נדרשת במקרים שבהם העד המוגן הוא עצור או אסיר ויש צורך להעבירו ממקום למקום בליווי מאבטחי הרשות או להחזיקו במקום שקבעה הרשות מחוץ לכותלי בית הסוהר, לשם הגנתו. למען הסר ספק, מוצע להבהיר כי עד מוגן שהוא עצור או אסיר המלווה על ידי מאבטח כאמור, ייחשב כמי שנתון במשמורת חוקית.

בסעיף קטן (1ג)(3) מוצע להקנות למאבטחי הרשות שהם עובדי המדינה סמכות מעצר כלפי עד מוגן אשר קיים יסוד סביר לחשש כי הוא נמלט ממשמורת חוקית, למשל אם נמלט בעת שהיה מוחזק במשמורת הרשות או מלווה בידי מאבטח מכוח הסמכות כאמור בסעיף קטן (1ג)(2) המוצע.

נוסף על כך, נמצא כי לצורך הגנת עד מוגן חיוני לבצע לעתים סריקות ובדיקות שונות בסביבת מקום הימצאו של העד. כדי לתת את כל הכלים הנדרשים בידי הרשות להגן על עד כאמור, מוצע, בסעיף קטן (1ג)(4), להקנות למאבטחי הרשות שהם עובדי המדינה, סמכות מוגבלת של כניסה לחצרים לצורך ביצוע סריקות ובדיקות הדרושות לשם אבטחת עד מוגן, זאת בדומה לסמכות המסורה כיום לעובדי שירות הביטחון הכללי בעת ביצוע משימת אבטחת אישים, לפי סעיף 8(ג) לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.

